MAR 28 1922

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXX. | Число 69. | Джерзи Ситі, Н. Дж., субота, 25. марта, 1922. | VOL. XXX. | No. 69. | Jersey City, N. J., Saturday, March 25, 1922. | THREE CENTS

КРАЙНА ПОРА КІНЧИТИ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ!

ПАЛАТА ПОСЛІВ УХВАЛИЛА БОНУС

ВАШІНҐТОН, 32. марта. — По довгій десятигодинній дебаті палата послів ухвалила приняти предложений комітетом законопроект про бонус для жовнірів.

За внесеннем голосувало 333 голови, проти 70. Конґресмени голосували без огляду на партійну приналежність; серед републиканців було 242 за билом, 42 проти, а серед демократів було 90 за, 28 проти. Одинокий соціяліст в конґресі Лондон голосував за внеском.

Принятий палатою послів законопроект був предложений комітетом проти виразної опінії президента Гардинґа та членів його кабінету. На його основі всі бувші жовніри мають право до відшкодовання від держави. Хто має претенсію понизче 50 долярів, той може зажадати виплати собі винагородженне готівкою. Хто має право до висшого бонуса, той дістане асекураційну полісу, на основі котрої він буде міг затягнути довг до висоти половини обезпеченої суми. Кромі сего законопроект обіцює бувшим жовнірам допомогу в землях та оплаті заводових шкіл.

З огляду на те, що президент Гардинґ дуже противний сьому законопроектови, припускають, що він його заветує.

ДАЛЬША ДЕБАТА НАД ДОГОВОРОМ ЧОТИРОХ ДЕРЖАВ.

ВАШІНҐТОН, 23. марта. — Дебата над договором чотирох держав про посілости на Тихому Океані іде з незменченим завзяттем.

Сенатор Бора, один з головних противників потвердження договору, виступив нині з новим арґументом проти нього. Покликуючися на недавну промову большевицького міністра війни Троцького, він хотів доказати, що договір чотирох держав большевики уважають як звернений проти Росії. Тому на думку сенатора Бори з сього договору колись прийде до війни проти Росії, в котрій Злучені Держави будуть примушені взяти за зброю та допомагати Япанови. З тої причини сенатор Бора заявляється проти ратифікації договору.

Провідники сенату мали погодитися межи собою, щоби внесенне про ратифікацію піддати під голосованне в пятницю пополудни. Припускають загально, що договір буде потверджений що найменче більшостю 37 голосів, або 3 голосами понад вимагану кваліфіковану більшість двох третин.

ЗВІТ ВИСЛІДУ ГОЛОСОВАННЯ МАЙНЕРІВ НАД СТРАЙКОМ.

ІНДІЯНОПОЛИС, Індіяна, 23. марта. — Віліем Ґрін, секретар майнерської юнії Юнайтид Майн Веркерс оф Америка, оголосив, що перечисленне голосів, відданих майнерами над справою страйку, уже покінчене. За страйком заявилося на кожду сотку 95 голосів, проти 5.

Уряд майнерської юнії уже переїхав до Клівленда, звідки він буде руководити страйком по широко розкинених округах мягкого вугля. В Ню Йорку відбулося засіданне скалевого комітету трох округів твердого вугля; на ньому вироблено начерк страйкової діяльности та визначено 3,000 людий, конечно потрібних для удержання копалень в належитім стані.

Як доносять з Илинойс, окружні урядники юнії хочуть зробити з властителями копалень вугля осібну угоду. На чолі руху стоїть Френк Фаринґтон, відомий поплечник Говата.

УРЯД ГРОЗИТЬ.

ВАШІНҐТОН, 23. марта. — Ґенеральний прокуратор (міністер судівництва) Догерті видав публичну осторогу до майнерів, збираючихся на страйк, в котрій каже, що уряд ужие всеї сили, щоби забезпечити належиту доставу вугля для суспільности. Він остерігає їх далі перед уживанням насильств проти тих, що не хочуть виходити на страйк, а схочуть далі працювати.

Уряд не заявив, яких способів буде він уживати, щоби доставити вуголь там, де його буде треба.

СТРАЙК В ЛОРЕНС ПОЧИНАЄТЬСЯ В ПОНЕДІЛОК.

ЛОРЕНС, Месечузетс, 23. марта. — Властителі ткалняних фабрик відкинули пропозицію представників юнії вдоволитися 10-процентовою знижкою робітничої заплати, і тому робітничі юнії постановили вийти на страйк. Перша частина робітників вийде на страйк в понеділок.

СЕГОРІЧНИЙ ПОДАТОК НЕ ДОПИСАВ.

ВАШІНҐТОН, 23. марта. — Тимчасові обчислення доходового податку, що мав бути заплачений до 15. марта, показують, що уряд дістане коло 200 міліонів долярів менче, як він сподівався.

ЦІКАВИЙ СУДОВИЙ ПРОЦЕС.

ВАШІНҐТОН, 23. марта. — Найвисший Суд переслухував нині сторони в справі позву властителів копалень вугля в Аркензо за відшкодованне від майнерської юнії за шкоди, зроблені підчас страйку. Юнія боронитьcя тим, що її не можна позивати за вчинки членів, бо вона неінкорпорована, а властителі копалень стоять на становищи, що вона повинна відповідати, коли її фонди піддержують страйк.

НОВА НОТА АМЕРИКИ ДО АЛІЯНТІВ.

ВАШІНҐТОН, 22. марта. — Секретар стейту Гюз вислав знов до аліянтів ноту з протестом, проти відмовлення Злученим Державами права до відшкодовання зі заплачених Німцями гроший. Нота настає на тому, що аліянти мусять признати права Америки до відшкодовання за стереження Рену на рівні з другими державами, що воювали проти Німеччини. Америка мусить наставати на те, щоби її трактовано на рівні з аліянтами.

Ноту вислано до пятьох держав: Анґлії, Франції, Італії, Япану і Бельґії.

ЖІНКИ ВИБРАЛИ ВЕСЬ УРЯД МІСТА

Підчас виборів в місті Дес Лекс в стейті Північна Дакота жінки вибрали увесь міський уряд. Всіми урядниками місточка будуть жінки. За жіночою лістою подано два рази більше голосів як за противниками. Жінки кандидували на програму більшого, ліпшого та чистійшого міста,

ПОЗИВАЮТЬ СЕМЬОНОВА.

Нюйорська перевозова і торговельна фірма С. Б. Річард заскаржила сибірського ґенерала Семьонова за відшкодованне в сумі 150,000 долярів за те, що він забрав безправно шкіри і футра сеї фірми на свою користь.

Ходять чутки, що ґенерал Семьонов приїздить до Злучених Держав, щоби старатися о позичку для нового сибірського уряду. Коли йому дозволено виїхати до Злучених Держав, ґенерал видав заяву про слідство проти нього. Він казав, що проти нього зроблено донесенне, що він двоженець; донос опирався на тім, що він розвівся зі своєю жінкою. Семьонов говорить, що як йому сказали про закид про нього, він подумав, що в Злучених Державах нема мущин що розвелися зі своїми жінками. Щодо поголосок, буцімто він мав знущатися над американськими жовнірами в Сибіри, то се мають бути поголоски, розпускані большевиками та Япанцями.

ЗНОВ ЖОНАТИЙ МУЩИНА ГЕРОЄМ ПОДВІЙНОГО УБІЙСТВА З ЛЮБОВИ

В місті Петерсон, в стейті Ню Джерзі случилася знов одна пригода, в котрій героєм кровавої траґедії являється жонатий чоловік. Альфонс Бейер, 28-літний мущина, котрий працював як висилковий клерк в одній місцевій шовковій фабриці, залюбився, хоч жонатий та має діти, в одній дівчині, панні Елсі Смит, що працювала в тій самій фабриці. Коли дівчина, сама вже з природи любляча самоту, стала уникати влізливого любовника, сей в приступі ревнивости звабив її оногді до своєї комнати у фабриці і, коли вона там дала йому виразно до зрозуміння, що не хоче ати з ним нічого спільного, Бейхер вистрілив до неї з револьвера, ранячи її смертельно, а опісля цілним вистрілом в свій писок поклав себе трупом на місци. Дівчину в небезпечнім стані відставлено до шпиталю.

ПОЗІР БЕЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ!

В неділю, дня 26. с. м. буде в Бейон, Н. Дж., велике українське народне віче о 12. годині вполудне в церковній ґалі.

На вічу промовляти-муть місцеві і позамісцеві бесідники.

Запрошується на віче всіх Бейонців і сусідів.

КОМІТЕТ.

ЯК ШИРИТЬСЯ НЕДУГА.

Уряд здоровля нюйорського стейту подає урядово про цікавий случай, поширення недуги.

Лікарі мали розслідити що один 11-літний хлопчина, котрий мимо того, що був хорий на інфлюенцу, прийшов на сільську забаву, на котрій межи инчими грами була забава в поцілуї, наразив своєю недугою 51 гостий сеї забави. На диво, межи 11 особами, що були на тій забаві, а мимо сього не заразилися недугою, було 6 дівчат, які брали участь в забаві з поцілуями.

СМЕРТЬ ЧЕРЕЗ ВИБОЇНУ В ДОРОЗІ.

Коло Трентону, столиці стейТу Ню Джерзі, случилася така подія: Автомобіль, котрим їхало троє людий, вдарив ґумовими колесами о вибоїну в дорозі так сильно, що він заточився і влетів на телеґрафічний стовп. Наслідки ударення об стовп були страшні: властитель автомобіля, котрий поводив ним, розбив собі череп, і погиб зараз по доставленню його до шпиталя, тоді як двоє його приятелів, з котрих одна є добре відомою акторкою, були побиті так сильно, що лікарі не роблять їм найменчої надії на виздоровлення.

В Ню Йорку погиб під колесами автомобіля Осип Бендовський, що жив на вулиці Джеферсона. Вбивши людину, автомобіль пігнав змісця так скоро, що ніхто не міг навіть затямити його нумеру.

ВІДГАДАЛИ...

Польська ґазета „Ілюстровани Курєр краковскі" подає дослівний зміст одної картки від українського старшини в Чехах до товариша в Галичині: „Галька віддається. Петро її бере. Андрій дає шлюб. Ми їдемо на весілля". „Курєр" перекладає се так: Галичина виходить замуж. Петрушевич з нею жениться. Шептицький дає шлюб. Ми їдемо на весілля".

НАМАГАНЕ САМОУБИЙСТВО В МОСКОВСЬКІЙ ОПЕРІ.

Підчас представлення „Пікової Дами", яку ставить Рашен Ґренд Опера Ко. в Шікаґо розігралася за сценами театру кровава траґедія.

Коли Марія Машир та Володимир Данілов співали дует при кінці першого акту, за сценою настала якась замішанина, яка перешкаджала навіть акторам на сцені. Коли співачка по скінченню своєї партії вийшла за сцену, вона наткнулася на тіло одного хориста Станкевича. Показалося, що Станкевич пробував поповнити самоубийство, пробиваючися ножицями. Його забрано зараз до шпиталю, і лікарі роблять надію на його виздоровленне. Опісля представленне ішло далі. Публика довідалася про подію аж на другий день з часописий.

МАЛО ЙОГО НЕ ПЕРЕЇХАВ АВТОМОБІЛЬ ВЛАСНОЇ РОБОТИ.

Телеґрафують з міста Атлянти в стейті Джорджія, що коли Генрі Форд, відомий фабрикант автомобілів, приїхав там недавно тому в відвідини до свого приятеля, славного винаходчика Томаса Едисона, підчас одної прогульки вулицями міста його мало не переїхав автомобіль з його фабрики. Винаходчик мав заклясти і сказати: „Якби я не вмів виробляти автомобілі ліпше, як сей панок вміє їздити, то моїх автомобілів не булоб так богато на вулицях міст".

ПОЛЬСЬКІ РОЗБОЇ В ШКОЛАХ В ГАЛИЧИНІ.

З Козови в Галичині доносять про нечувану шовіністичну дурійку в тамошній школі. Дня 22. лютого, 1922, вчасі молитви в клясі учителька Полька заборонила молитись по українськи школяреви Домбровському кажучи що на своїй годині раз на все заказує молитись „незрозумілою для неї мовою". Дня 24. лютого с. р. Поляк побив до безтями школяря Жида за те, що говорив по жидівськи і зате, що не хотів за кару клячати, кажучи, що закон забороняє Жидам клякати. Мати побитого винитала прилюдну роту професорови і забрала дитину з „такої" школи.

СУТІНКИ МОНАРХІЗМУ.

„УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО" ПЕРЕСТАЛО ВИХОДИТИ ЩОДЕННО. — „ГРЯДУЩАЯ РОССІЯ" ЦІЛКОМ ПРИПИНИЛАСЬ.

БЕРЛІН, 4. марта. (Вл. кор. „Свободи"). — Ґазета „Українське Слово", заснована в Берліні для пропаґанди ідеї монархізму серед українського суспільства, незабаром перестає виходити. Причина — брак фондів. Покищо ґазета перейшла від щоденного до щотижневого виходу, але цей перехідний стан, як переказують з поінформованих жерел, довго не тривати-ме.

Російські монархісти також переживають фінансову крізу. Їх берлінський орґан „Грядущая Россія", який досі виходив щотижнево й мав незабаром перетворитись на щоденник, тепер цілком припинився.

Коли на „Грядущую Россію" можна тільки сказати: „туди їй і дорога!", то за „Українським Словом" не можна від душі не пожалкувати. Монархізм цеї ґазети нікому не шкодив і останніми часами навіть рідко виявлявся. Зате ґазета була орґаном української громадсько-політичної думки в Німеччині; містила богато доброго матеріялу й виконувала не абияку національну роботу серед полонених, інтернованих та еміґрантів української національности не тільки в Німеччині, але й по сусідіх державах.

ПЕРЕД ПОЛЬСЬКИМ СУДОМ НАД ФЕДАКОМ

ЛЬВІВ, 8. марта. — Розправа у справі замаху українського студента Степана Федака на життє „начельніка" польської „ржечипосполітої" Юзефа Пілсудського і львівського „воєводи" Казімержа Ґрабовського має відбутись небаром у Львові.

До оборони зголосилось уже досі 40 українських адвокатів. Батько обжалуваного др. Степан Федак покликує до оборони тільки найвизначнійших адвокатів. Між іншими покликав й одного кацапа, д-ра Маріяна Глушкевича.

ПУАНКАРЕ НЕ МОЖЕ НАЙТИ ДЕЛЕҐАТІВ НА ҐЕНУЕНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ПАРИЖ, 20. марта. — Француський премієр Раймонд Пуанкаре має клопоти з висилкою делеґатів на міжнародню економічну конференцію в Ґенуї, в Італії.

Він звертався вже до бувших премієрів Вівіяні і Думерґа та до інших визначних політиків, щоби поїхали до Ґенуї яко провідники француської делеґації, але всі вони відмовились приняти сей обовязок, подаючи на оправданне ріжні причини.

СПРАВА УСУНЕННЯ АЛІЯНТСЬКИХ ВІЙСК З НІМЕЧЧИНИ.

ЛОНДОН, 23. марта. — Аліянтська Конференція Амбасадорів збереться в Парижі дня 25. марта с. р. для обговорення справи, чи продовжати чи спинити дальшу військову окупацію західної приграничної области Німеччини.

РИМСЬКИЙ ПАПА ПОМАГАЄ БОЛЬШЕВИКАМ В БОРОТЬБІ З ГОЛОДОМ.

ЛОНДОН, 23. марта. — Римський кореспондент тутешнього дневника Дейлі Геральд доносить, що большевицький уряд згодився на предложенне римського папи, щоби Ватикан був заступлений в Міжнародній Комісії Помочі Росії, якої головою є Норвежець Фрідтйоф Нансен.

Небавком виїде до Росії 7 папських делеґатів, а римський папа може також пішле особисту місію до Приволжа, на Московщині.

ЛИТВА ПРЕДКЛАДАЄ СПІР З ПОЛЬЩЕЮ ПЕРЕД НАЙВИСШИЙ СВІТОВИЙ СУД.

ДАНЦІҐ (вільне німецьке місто), 8. марта. — Правительство Литви внесло справу спору з Польщею за її наїзд на литовську столицю Вильну з округом до розгляду Постійному Судови Міжнародньої Справедливости.

Литва настоює на сьому, аби Польща сповнила сувальський договір з 28. жовтня, 1920, яким вона признала, що Вильна лежить поза межами польської республіки.

Замітка. — Як звісно, Польща ніколи жадних договорів не додержувала. Її можна лише змусити силою до пошановання договорів.

ВИДАТКИ НА БОЛЬШЕВИЦЬКУ АРМІЮ НА УКРАЇНІ.

ПРАГА, столиця Чехословаччини, 8. марта. — З Харкова, осідку московського большевицького уряду на Україні сповіщають, що сей уряд установив видаток на удержанне „червоної" армії на Україні в сумі 33,620,000,000 рублів.

ЛЕНІН ПРО СВОЮ НЕДУГУ.

ПРАГА, столиця Чехословаччини, 9. марта. — На зїзді металістів в Москві заявив Ленін, що він сподівається скоро стрінутися з Лойдом Джорджем і „поговорити" про ґенуенську конференцію.

„Я надіюсь, казав він, що сьому не перешкодить моя недуга, яка вже від кількох місяців не дає мені змоги брати участь безпосередно в політичних справах і цілком не позволяє мені виконувати мої урядові обовязки. Я маю основу вірити, що за кілька неділь вернусь до своєї безпосередньої роботи".

АЛІЯНТИ ЗАБОРОНЯЮТЬ ПОЛЬСЬКОМУ УРЯДОВИ ВЛУЧУВАТИ ВИЛЕНЩИНУ ДО ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, столиця Польщі, 7. марта. — Сьогодня явились у польського міністра заграничних справ Скірмунта посли Великої Британії, Франції й Італії і заявили, що аліянти не позволять проголошувати влучення Виленщини до Польщі.

ШУКАЮТЬ ПОРОЗУМІННЯ.

БЕРЛІН, 10. марта. (Вл. кор. „Свободи"). — Большевицькі інформаційні бюра, не мавши успіху з баламутною чуткою, ніби Петлюра йде на згоду із советською Україною, поширюють тепер нові чутки, ніби у Відні відбуваються переговори між большевиками та українськими еміґрантами про поворот останніх на Україну. Між іншим повідомляється, що в тих переговорах беруть участь і Винниченко, Грушевський та інші.

До цього можу подати, що Винниченко живе безвиїздно в Бирліні й до Відня навіть не думав їздити. Очевидно, стільки правди є і в цілій звістці. Виходить з неї тільки одно: що большевикам страшенно хочеться дійти до порозуміння з українською еміґрацією.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents the copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00

Foreign and Jersey City Rates.
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА.
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00

В Джерзи Сити і заграницею.
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

Як часто змінюєте адресу, подайте нам знати. Про зміну адреси просимо подавати принаймні 10 днів наперед.

Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery

Для оголошень рекляміть ся відповідно.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Крайна пора кінчити Позичку Національної Оборони!

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ, ТОВАРИСТВА І ГРОМАДЯНИ:—

ПОДБАЙТЕ, ЩОБИ МОЖЛИВО ЯК НАЙСКОРШЕ ДОПОВНИТИ І ПЕРЕВЕРШИТИ 100,000-ну УКРАЇНСЬКУ ПОЗИЧКУ В АМЕРИЦІ!

НА СЛАВУ АМЕРИКАНСЬКИМ УКРАЇНЦЯМ І НА ПОБІДУ РІДНОМУ КРАЄВИ!

ВІДВІЧАЛЬНІСТЬ ЗА ГОЛОД В РОСІЇ.

Перед сенатовим комітетом для рільництва, котрий лагодиться до дальшої допомоги голодуючим в Росії, виступав недавно як свідок Френк Конес, член Американсько-Російської Запомогової Комісії. На основі власного досвіду, який набув підчас своєї подорожи по Росії в характері члена згаданої організації, він перечив сьому, щоби „большевицький уряд не має ніякої відвічальности за страшний голод в Росії. На основі власних розмов з московськими селянами Конес представляв справу так:

„Большевицький уряд зажадав від селян 60 процент їх пільного збору, і селяни зложили його. Тоді уряд прийшов до них ще раз і силою забрав останніх 40 процент збору. Селяни говорили мені всюди, де я приїздив, що якби так уряд не був забрав сих 40 процент збору, то голод певно не був би прибрав таких страшних розмірів."

На основі своїх досвідів Конес прийшов до заключення, що большевицькі складування всеї вини за голод на посуху є брехнею.

УГЛЕВИЙ СТРАЙК.

Углевий страйк видається неминучим. Представники юній копальняних робітників заявляють кождого дня і кождої ночи, що вони готові на конференцію з представниками властителів копалень щодо умов нового контракту. Але углеві підприємці немовби води в рот набрали: мовчать і не відзиваються. Уряд, сей однокий суспільний чинник, що як вже не має сили їх примусити говорити з майнерами, то хоч мігби зробити якийсь справжній крок до зведення обох сторін, набалакав дещо, але нічого не зробив. Остаточно майнерська юнія мусіла віддати справу під розвагу юнійним членам, а коли понад 95 процент майнерів заявилося за страйком, видала в середу страйковий зазив, визначуючи початок страйку на північ дня 31. марта. І страйк видається нині неминучим.

Властителі копалень не хочуть іти на ніякі переговори з представниками робітничої юнії, бо на їх думку тепершна пора найкраще надається для остаточної боротьби проти зорганізованих робітників. Вони покладаються передусім на велике безробіття, що панує тепер в американських промислах. Через нього страйкуючі майнери не будуть могти найти собі роботи в других промислах, і через нього копалням буде легко набирати страйколомів. Брак зарібків в других промислах відобється на страйкарах також так, що вони не будуть могти ждати значнішої страйкової запомоги від робітників других промислів. Застій в промислі ще й тим вигідний углевим підприємцям, що він дозволив їм нагромадити великі припаси вугля, завдяки чому суспільність не відчує так скоро браку вугля і не буде напирати на властителів копалень робити якусь залагоду зі страйкарами. Все те козирі в руках підприємців.

Зі своєї сторони робітники можуть рахувати теж на кілька корисних для себе обставин. Передовсім вони самі добре зорганізовані, бо лише дуже незначна частина майнерів лишається поза майнерською юнією. До того вони зорганізовані не в кількох конкуруючих зі собою організаціях, але в одній організації. Далі, вони стоять за страйком однодушно; підчас референдум за страйком заявилося понад 95 процент голосуючих. Правда, межинародна майнерська юнія заповідає, що вона не буде платити страйкових запомог, але місцеві юнії мають мати заощаджені досить поважні фонди, при допомозі котрих робітники зможуть видержати довгий страйк.

Наконець, по стороні страйкарів стоїть без сумніву симпатія американської суспільности, яка дуже часто перехиляє побіду на одну або другу сторону. Американська суспільність стоїть по стороні майнерів тому, бо вона знає, що до страйку дійшло через вироложність вуглевих підприємців, котрі не хотіли йти на ніякі переговори з майнерами мимо сього, що в попереднім договорі з юнією виразно до сего зобовязалися. Неустанні заяви майнерської юнії про її готовість говорити з підприємцями не віднесли бажаного успіху, бо підприємці на переговори не пішли, але ці заклики майнерської юнії віднесли хоч ту користь для робітників, що переконали широку публику, що виключну вину за страйк поносять вуглеві барони. Симпатія суспільности додає робітникам віри в справедливий вислід боротьби. Коли робітники поведуть його так, що сеї симпатії не втратять, то американський уряд скорше чи пізнійше буде мусіти взятися рішучо до полагодження страйку, так очевидно спровокованого бутними власниками копалень.

ВШЕХПОЛЯКИ НА СЦЕНІ ПОЛЬСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

(Кореспонденція „Свободи").

Вшехполяки почали на ново видавати свій давний орган „Пшеглонд Вшехполський". Що то був за орган, це знає українська публика з моєї книжки „Про вшехполяків, їх історію, теорію й тайну організацію". згаданий їх орган довгий час не виходив. І тепер почав на ново виходити. Пишуть у нім найвизначнійші голови вшехпольської партії, яка фактично кермує польським політичним думанням. Хоч проти неї виступають усі инші польські партії і хоч вшехпольська партія невелика числом, — то все таки вона своїми теоріями („науками") опановує польську політичну думку і впливає на всі польські партії від консервативної почавши, на соціялістичних скінчивши. Навіть польські комуністи зовсім не свободні від впливу вшехпольської теорії.

Супроти того теоретичний орган вшехпольської партії заслугує на особлившу увагу.

Два перші зашити того відновленого органу присвячені польській **загранічній політиці.**

В першім числі є про сю справу стаття вшехпольського професора **Тайлькжа,** який каже, що Польща повинна зречися менших користей, які мала би з транзитної (перевозової) торговлі між Росією й Німеччиною та замкнути Німцям торговельний доступ до Росії. Тоді піднесеться промисл у Польщі. Правда, Польща за слаба, щоби задоволити потреби великої Росії. Але на те є спосіб — пише вшехпольський професор. Польща попорозуміється з Чехією та разом будуть обслугувати Росію виробами свого промислу і таким чином забогатіють. Цей план зверта ться проти англійсько-німецьких змагань на сході.

В тім самім дусі написана і друга стаття вшехпольського теоретика **Козіцкого** п. з. „В справі польської загранічної політики". Він уже цілком виразно вибрав Польщу, щоби виступила проти англійсько-німецького пляну відбудови Европи й домагається від Польщі зближку між Польщею, Чехією й Румунією. Цей вшехпольський теоретик пробує вплинути на Польську політику в тім напрямі, щоби разом з Румунією й Чехією держати фронт під пляциком „власного проекту" відбудови східної й середної Европи.

Та найважнійша стаття головного проводира вшехполяків п. **Дмовского,** поміщена в другім зошиті „Шшеглонду вшехпольского". Ця стаття називається **„Головне питанне" і має на меті, визначити лінію польської політики на довгий час.** Він проповідує потребу згоди між Росією й Польщею. Большевицьку владу в Росії уважає він чемсь переходовим, що незабаром скінчиться. А Польща — пише — повинна сотворити собі пригожий грунт для добрих взаємин з будучою Росією, з російським народом. В тій цілі — каже — треба вже тепер поборювати пляни, які хочуть Польщу зробити тільки транзитіним мостом Росії для її торговлі з заходом. Пан Дмовський пише: „З Німцями" — але це річ ясна, що він рівно возрожа як до німецького промислу відноситься також до промислу французького й англійського, а хотівби, щоб Польща разом з иншими меншими державами тягнула зиски з Росії й цілого сходу Европи. Тому вказує на те, що відносини Польщі до Росії змінилися засадничо й нема вже Полякам потреби ненавидіти Москву.

Орган польських консерватистів „Час" додає до цього таки уваги в 47. ч.:

Оскільки можна зрозуміти ту обережну сповідь п. Дмовского, то він предвиджує, що Польщу жде пімста (реванж) Німеччини, супроти якої Польща за слаба, щоб оборонитися перед нею, хіба що схоронить ся під опіку Росії. Правда, сегодня й Росія слаба а большевицька влада нетривка, але згодом — предвиджує п. Дмовский — та влада упаде й Росія прийде до сили. На той випадок приготовляє він опінію в Польщі, щоби вона могла порозумітися з будучою Росією й не допустити до порозуміння її з Німеччиною.

Як бачимо — пише „Час" — часи зміняються але вшехполяки не зміняються. Вони виступають зі своїм старим передвоєнним програмом, який так завів в часі війни. І цей програм відсвіжують вони без найменше зміни — **і навіть без виразу на можливість практичного здійснення.** Вже англійсько-німецького пляну відбудови неможливо „повалити", бо Англія або О. Н. виступить з пляном англійсько-французько-німецьким, чи радше світовим, або — не виступить з ніяким пляном. В кождім разі Німці будуть поважним чинником у тім пляні, а Польща не зможе тому перешкодити. Треба не допускати до того, аби наступило порозуміння англійсько-російсько-німецьке, але якби прийшло до загального порозуміння а Польща хотіла тоді замкнути свої границі для перевозу, — то це скінчилоєсь сороминим фіяском для Польщі.

Безперечне є також твердження, (признає „Час") що Польща могласи разом з Чехією й Румунією відбудовати Росію. Це ніщо инше як **легкодушна мегальоманія,** бо навіть цілому світови не легко буде доконати це діло. Якби навіть вшехполяки дійшли до влади у Польщі, то можна сумніватися, чи виступили би з тим пляном. Бо тоді їх першим „сукцесом" був би сукцес — сміху.

Ще більш непратичною, уважає „Час" політичну концепцію вшехполяків. Бо не знати, чи коли Росія на стільки прийде до сили, щоби могла служити Польщі як охорона проти Німеччини. Наше покоління напевно не діждеться того. Значить — одинокий ратунок для Польщі бачить „Час" тільки в сильній польській армії та в союзі з Францією. Це вистарчить, коли польські партії не провадити-муть руйнуючої протиправительственної роботи, коли не розкладати-муть армії, коли не валити-муть одного міністерства по другім. Бо не дасть державному працю, валити уряд й уважати внутрішнє зєдиненнє другорядною справою — в тій надії, що в разі небезпеки можна буде опертися на Росію.

Дмовский пише, що нова Росія погодиться з істнуванням незалежної Польщі. Може бути. Але напевно не погодиться з утратою Литви і Волині та зажадає звороту їх в першу чергу. Згодом прийшлаб черга й на Холмщину та Охідну Галичину.

Сазонов заявив у 1920 р. в розмові з кореспондентом „Газети Варшавської", що **кождa будуча Росія упімнеться за землі на схід від Буга.**

В р. 1921. запротестувало 33 членів російської конституанти (с. р. і кадети) в окремім меморіялі проти рижського договору й домагалися т. зв. лінії Керзона. Навіть такий приятель Поляків як **проф. Погодін** в оповіщенім сего року листі щиро годосить не саме.

Нема ні одної російської партії з виїмком большевиків і групи Савінкова, — яка говорила би инше. Нема в Польщі ні одного завця Росії, який вірив би в те, що не розгорується на ново війна між твердим Русом і чваньковатим Ляхом — хіба що Польща подастьса до своїх етнографічних границь.

Розуміє це й вшехполяк Козіцкий, котрий ясно говорить: „Першою заповідю польської політики супроти Росії мусить бути явне й рішуче зречення литовської й української політики."

Значить — він послідовно домагається, щоби Польща не помагала Литовцям, Українцям і Білорусинам, **що зрештою вже сталося з хвилею підписання рижського договору.** Але цего за мало. Для союза з Росією требаб іще зречися також того, що большевики признали Польці в Ризі, то значить: Литви з Вильном, Волині, Східної Галичини*) і Холмщини. Щойно це задоволилоб і Сазонова і Мілюкова і Керенського і Мінора.

Самі вшехполяки того не хочуть. Але вони тепер в опозиції, отож виступають з критикою та плянами, за які не відповідати-муть. Подібна також їх тактика в нутрі держави: бурять, підбурюють і злобно докучають владі, виповідають війну Німеччині, грозять Англії, вказують фантом запризненої Росії, — а **иншим оставляють журитися дійсною слабістю Польщі, домаганнями Европи й Америки, натиском Франції та дійсними змаганнями російського народу.**

Ця розвладова діяльність вшехполяків показує найкраще, чому їх велика партія не відіграма досі більшої ролі в Польщі та чому її головний провідник, Дмовский, засудив сам себе на добровільне вигнанне в Познанщині і переживає там свої давні пляни з часів польської неволі та не може дочекатися.

*) Тут „Час" микнитъ. Бо в Ризі большевики не могли признати Польщі Галичини з тої простої причини, що Галичини вони ніколи не мали — пасуватися до нових реальних умов.

Так пише „Час".

В одним він помиляється, а саме в тім, що думає, немовби вшехпольська партія не вігірала більшої ролі. Фактично ця партія зробила всі инші польські політичні групи й партії нездібними до правління державою.

Відень, 3. марта, 1922.

Др. Осип Назарук.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Н. Р., Юніон, Па. — Жартівливий вірш Стрільця добре прочитали приятно, але не надається до друку.

Антін Батюк, Пеорія, Ілл. — $1.20 післали на адресу Mr. W. Yaremia, 115 Ave. A, N. Y. City. Супроти того, що дешевші відбувається народний зїзд, думаємо, що справа зорганізованої помочі буде там обговорена основно. Через це здержуємося з оголошенням проектів, щоби не розбивати однодушної акції. Думаємо, що Ви згодитесь із нею думкою.

І. К., Олівп, Н. Ї. — Пише Ваш краян, що лихи то сарапина. Але инше також, що у його селі позаписувались люди, а по других селах арештували наших характерних людей. Не міркуємо, щоби Рогатинщина була дуже горда на таку громаду, що зі страху погнулась як лоза...

Н. Г., Рінкерс, Н. Ї. — Пише Вам брат, що арештують людий; що запрають і рабують народ лихи. Чим гірше гноблять тим скорше прийде відплата.

Т. М., Нью Йорк. — Ваш поклик, щоби організувати всюди горожанські клюби, є дуже начасі, але ми ждемо, щоби головна старшина видала від себе урядову відозву, котру помістимо дуже радо, як тільки її одержимо.

В. Б., Бредлок, Па. — Пишучому цї стрічки придалося раз чути папугая, який умів кілька мало не всіми мовами світа. Коли дуже тупу птицю можна навчити, то чому-ж Ігнась Падеревскі не втяв би цеї самої штуки? Але знаємо богато мов то не конче мусить бути признаком великого розуму. Славний російський критик Білінський знав тільки великоруську мову, а проте був одним із найрозумнійших людий у Европі. Коли дещо з сказаного заложилися з чванливими ляшками, що неправда, що Падеревський знає хінську мову. Скажіть їм: Брешн, ляше, але міру знай.

Пілсудскі, таксамо як Ленін, походить з панського, дідичівського чи там поміщицького роду. Діятого оба раді би завести панщину, — один ляцьку, а другий комісарську.

Н. К., Нью Йорк. — Спасібі за добре слово! У нас одинока ціль, щоби служити правді усі чоловальні сили для визволу і будови української держави. Партійні та релігійні особиці це отрова для народу під теперішній час. Всеукраїнська ідея злучить і закріпить усіх цирих Українців у один могучий національний фронт.

Читач „Свободи", Нью Йорк, Н. Ї. — Спасібі за цікаву вирізку з бруклинської американської газети.

Большевик, Нью Йорк, Н. Ї. — Певно рік, що слід помогти голодним на Україні. Але як „передасьте" через нюйоркських большевицьких загітаторів, то також певна річ, що тих долярів ніхто на Україні не буде видіти.

Вже розумнійше зложити датки на руки Американської Запомогової Адміністрації, яка дає поміч голодуючим в Московщині і на Україні.

А. Г., Питсбург, Па. — Про се, яка йде у Вас громадянська робота, нам дещо відомо. Не можемо приписувати, що хто з Українців, а особливо з лідерів, міг прилюдно на віч, з власної волі, декларувати певну суму на оборону рідної землі, а потім отягався із заплаченого приреченої своїм словом суми. В сій справі звертаємось із запитом до Місії у Вашингтоні.

Павло Дудяк, Нью Йорк, Н. Ї. — Спасібі за вирізку з американської газети.

ЛИСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Іван Сохацький, родом з Більча Золотого, борщівського повіту, просить своїх кряяних в Америці, щоби написали до нього на адресу: Iwan Sochackyj, Ukr. Voj. Oddel, Most, Cechy.

ДОПИСЬ.

ПИТСФІЛД, МЕСС.

Подяка.

На руки д. Олекси Яремія в Питсфілд, Месс., наспіла отся подяка від Стрільців в Мості, у Чехах:

Ми Українські Стрільці в Мості подаємо отсим Вам до відома, що Вашу цюру жертву в сумі вісімсот десять чеських корун ми одержали, за що Вам засилаємо ось як найширшу подяку. Заразом дякуємо Вам, Браття Українці в Америці, за Ваше братерське спочуття і за Ваші труди. Віримо, що не спочинете доти, поки не добудете волі-вашій і нашій спільній вітчині. Дай Боже, щоби наспів скоро той час, що здійсняться наші мрії і що зажимо на своїй рідній землі, у вільній і незалежній галицько-українській державі.

Гаразд! З поважанием

І. Брилінський.

ПОДЯКА.

Отсею дорогою складаю циросердечну подяку головному урядови У. Н. Союза за згоду в тому, щоби внесення восмертного в сумі $500 по моїй жені бл. п. Анні. Не меньше сердечну подяку складаю Тов. Богородичан, відділ 233 У. Н. С., і всім членам, що взяли участь в похороні. В мене не брак сліз, щоб належито подякувати за те щире співчуття товаришів в моїм горю. Бажаю всіх Українців в Америці, щоби стали членами У. Н. Союза і його славних відділів, котрі вміють дбати про краєвого побічну руку і осушити сльози по утраті найдорожших осіб.

Олекса Хоторовський.

Нью Йорк, Н. Ї., 23. марта, 1922.

ІСТОРІЯ ОДНОГО ПОЛЬСЬКОГО РОЗБОЮ.

З ПРИВОДУ УХВАЛ ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ В ВИЛЬНІ.

(Від власного кореспондента).

Як на українській землі, так само простягають польські грабіжники свої руки на землі литовські й білоруські, — також з того „правного титулу", що ті землі були колись завойовані давньою Польщею.

В 1919 р. польськ івійска були занятн столицю Литви Вильну разом з округом, населеним в части Литовцями, в части Білорусинами.

В 1920 р. Совітська Росія й Радянська Україна, в війні з Польщею, виперли з Виленщини польські війска і на основі мирового договору віддали сей край Литві.

Тоді Польща пішла війною на Литву.

Та в рамах вмішався Союз Націй і в присутности його делегатів заключено польсько-литовське перемире, на якого основі Виленщина мала остати при Литві.

Одначе Польща заключила перемире тільки для людського ока, щоб показати, нібито вона слухає Союза Націй.

В дійсности повела Польща далі війну проти Литви, а саме таким способом, що сю війну вела далі не Польща, тільки польський генерал Желіговський нібито на свою руку.

Польща заявила, що ген. Желіговський збунтувався, не слухає польського правительства і воно супроти нього безсильне. В дійсности Польща давала Желіговському все, що потрібне для ведення війни: і війско і муніцію і поживу.

ТАК ЖЕЛІГОВСЬКИЙ ЗДОБУВ ВИЛЬНУ.

(На сім місци зазначу, що таку саму „штуку" задумує Польща зробити на випадок, якби держави антанти наказали Польщі забиратися з Галичини. На сей випадок вже є приготовлена польська військова організація під проводом генерала Івашкевича. Коли-б держави антанти наказали Польщі уступитися з Галичини, то польське правительство про людське око ніби послухало би'сього наказу, але генерал Івашкевич має „збунтуватися" проти польського правительства і далі оставати в Галичині з польським військом).

В міру того, як Желіговський укріплявся в Вильні, польське правительство починало признаватися до „збунтованого" генерала. Посилалися заяви, найперше польських партій і організацій, а потім польського сойму й польського правительства, що Виленщина є „польська земля" і мусить остати при Польщі

Щоби могти покликатися на „волю населення", яке нібито хоче, щоб Виленщина належала до Польщі, Польща перевела вибори до окремого виленського сойму, який нібито має рішити про долю краю.

Про вибори до Виленського сойму я вже Вам писав. Литовці, Білорусини й Жиди усунулися від участи в сих виборах, стоячи на тім справедливим становищи, що воля населення не може вільно виявитися під обухом ворожої окупації.

Так до Виленського сойму ввійшли САМІ ПОЛЯКИ.

Сей польський сойм у Вильні розпочав уже свої наради, даючи цілому світови ярку ілюстрацію безсоромности польських грабіжників.

Хоч у сім польським соймі у Вильні нема представників ані литовського ані білоруського ані жидівського населення, Поляки, які складають сей сойм, не посоромилися заявити, що вони представляють весь край і мають право рішати про його долю.

Зараз на перших засіданнях сойму ріжні посольскі групи предложили свої проекти рішення про долю Виленщини. Таких проектів предложено три: один від польської соціялістичної партії, один від зєдинених людових груп і один від зєдинених всепольських груп.

Всі ці проекти годяться в тім, що проголошують влученне (інкорпорацію) Виленщини до польської держави.

Ріжняться ці проекти між собою тільки тим, що в проектах польських соціялістів і людовців сказано, що Виленщина має одержати автономію, натомісць вспольський проект не признає Виленщині автономії, а тільки таку самоуправу, яку мають усі землі (воеводства) польської держави.

Далі в проекті соціялістів і людовців висловлюється чоловбитня Пілсудському й Желіговському за „визволенне" Виленщини і приключенне до Польщі.

Як бачимо, добре бути в Польщі „збунтованим" генералом: потім земляки висловляють йому за те чолобитню.

З окрема треба звернути увагу на те, що ПОЛЬСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ домагаються не тільки влучення Виленщини до Польщі, але висловляють також чолобитню Желіговському.

Се не перший раз, коли польські соціялісти на рівні з усіми иншими польськими партіями виступають як грабіжники чужих земель.

Очевидно, що Виленський сойм ухвалить влученне Виленщини до Польщі.

В кругах держав антанти даються чути голоси, що антанта і Союз Націй такої односторонної анексії Виленщини Польщею не признають.

Та доки держави антанти будуть тільки говорити і при тім позволяти, щоби Польща господарила на награбленних землях як на своїх, доти очевидно Польща буде далі грабити чужі землі.

Історія Виленщини — се яркий примір, як Польща на очах цілого світа грабить чужі землі.

Прага, 8. лютого, 1922.

Др. Михайло Лозинький.

КНИЖКА ДО МАСОВОГО ШИРЕННЯ ПІД ТЕПЕРІШНЮ ПОРУ.

Накладом Українського Інформаційного Бюра в Ню Йорку, що його удержує Ліга Горожан та Ветеранів українського роду, вийшла з під пера п. Юрія Андрейка коротка а богата змістом і фактами брошура в англійській мові, п. н.

A PLEA FOR THE RIGHT TO LIVE

In Behalf of the People of East Galicia.

В сій брошурі находиться докладне пояснение справи нашої Галичини. Вона надається до розсилки до сенаторів та конгресменів та до инших визначних людий, а кромі того до масового роздавання підчас пикетования, походів та инших того рода демонстрацій за українською справою.

Бюро висилає українським організациям сю брошуру по кошгах продукції, а то: 50 примірників за 3 доляри разом з почтовою пересилкою. Кромі того продається її поодинока на лішім папері по 10 центів за примірник. Замовлення, лише за рівночасним надісланнем гроший, присилати на адресу:

UKRAINIAN INFORMATION BUREAU,
30 East Seventh St., New York, N. Y.

КІЛЬКО ПООДИНОКІ ГРОМАДИ ЗЛОЖИЛИ ДОСІ НА ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ.

Ч. 1194

(16-тий виказ).

До дня 20-го марта с. р. зложили українські громади в Америці на Позичку Національної Оборони слідуючі суми:

1.	Chicago, Ill.	$8,370	
2.	New York City	6,435	
3.	Philadelphia, Pa.	5,240	
4.	Jersey City, N. J.	3,781	
5.	Cleveland, O.	2,910	
6.	Woonsocket, R. I.	2,845	
7.	Newark, N. J.	2,840	
8.	Hamtramck, Mich.	1,810	
9.	Syracuse, N. Y.	1,725	
10.	Brooklyn, N. Y.	1,700	
11.	Scranton, Pa.	1,455	
12.	Buffalo, N. Y.	1,401	
13.	Elizabeth, N. J.	1,370	
14.	Carnegie, Pa.	1,365	
15.	Detroit, Mich.	1,285	
16.	Chester, Pa.	1,277	
17.	Perth Amboy, N. J.	1,230	
18.	Baltimore, Curtis Bay, Md.	1,075	
19.	Rochester, N. Y.	1,065	
20.	S. S. Pittsburgh, Pa.	935	
21.	Shamokin, Pa.	915	
22.	Minneapolis, Minn.	880	
23.	Passaic, N. J.	820	
24.	New Haven, Conn.	780	
25.	Manville, R. I.	765	
26.	Wilkes Barre, Pa.	745	
27.	Wilmington, Del.	745	
28.	Centralia, Pa.	710	
29.	N. S. Pittsburgh, Pa.	680	
30.	Yonkers, N. Y.	610	
31.	Boston, Mass.	585	
32.	Bayonne, N. J.	580	
33.	Amsterdam, N. Y.	560	
34.	Little Falls, N. Y.	560	
35.	St. Joseph, Mo.	550	
36.	Allentown, Pa.	530	
37.	St. Louis, Mo.	475	
38.	Millville, N. J.	465	
39.	Youngstown, O.	465	
40.	McKees Rocks, Pa.	460	
41.	Trenton, N. J.	445	
42.	Manchester, N. H.	425	
43.	Olyphant, Pa.	400	
44.	Hanover, Rhone Sta., Pa.	405	
45.	Butlerton, Pa.	400	
46.	Cohoes, N. Y.	370	
47.	Shenandoah, Pa.	360.70	
48.	Ambridge, Pa.	355	
49.	Auburn, N. Y.	355	
50.	Avoca, Pa.	355	
51.	McAdoo, Pa.	340	
52.	Addison, Conn.	320	
53.	Jamaica, N. Y.	320	
54.	Bridgeport, Pa.	315	
55.	Cornell, N. Y.	300	
56.	Minersville, Pa.	290	
57.	Providence, R. I.	280	
58.	Utica, N. Y.	280	
59.	Frankford, Phila, Pa.	275	
60.	Stapleton, N. Y.	275	
61.	Altoona, Pa.	265	
62.	Rossford, O.	245	
63.	Arnold, Pa.	215	
64.	West Easton, Pa.	215	
65.	Holyoke, Mass.	210	
66.	Wilton, N. D.	210	
67.	Mattituck, N. Y.	205	
68.	Racine, Wis.	205	
69.	Rome, N. Y.	205	
70.	Yorkville, O.	200	
71.	Jeanette, Pa.	195	
72.	Paterson, N. J.	195	
73.	Stamford, Conn.	195	
74.	Woodhaven, N. Y.	185	
75.	Desloge, Mo.	180	
76.	Northampton, Pa.	180	
77.	Harra, Okla.	175	
78.	Milwaukee, Wis.	175	
79.	Washington, D. C.	175	
80.	Glastonbury, Conn.	165	
81.	Lancaster, N. Y.	150	
82.	St. Paul, Minn.	150	
83.	Hartford, Conn.	145	
84.	Kansas City, Kans.	145	
85.	Northumberland, Pa.	140	
86.	Bethlehem, Pa.	140	
87.	Danbury, Conn.	140	
88.	Mt. Carmel, Pa.	140	
89.	Sayre, Pa.	140	
90.	Whitestone, N. Y.	137	
91.	Astoria, N. Y.	135	
92.	East St. Louis, Mo.	135	
93.	Raritan, N. J.	135	
94.	Carteret, N. J.	130	
95.	Coaldale, Pa.	125	
96.	North Tonowanda, N. Y.	125	
97.	Pittsfield, Mass.	125	
98.	Ramey, Pa.	125	
99.	Wheeling, W. Va.	125	
100.	Hazleton, Pa.	120	
101.	Peoria, Ill.	115	
102.	Letrobe, Pa.	107	
103.	Nanticoke, Pa.	105	
104.	Olean, N. Y.	105	
105.	Frankfort Heights, Ill.	100	
106.	Houston, Texas	100	
107.	Phillipsburg, N. J.	100	
108.	Titusville, Pa.	100	
109.	West Park	100	
110.	Braddock, Pa.	95	
111.	Erie, Pa.	95	
112.	St. Michael, Pa.	95	
113.	Central Falls, R. I.	90	
114.	Gary, Ind.	90	
115.	Granville, N. Y.	90	
116.	Vandergrift, Pa.	90	
117.	Lawrence, Mass.	85	
118.	Trains, W. Va.	85	
119.	New Britain, Conn.	80	
120.	Toledo, O.	80	
121.	Willimantic, Conn.	80	
122.	Bridgeport, Conn.	75	
123.	Canonsburg, Pa.	75	
124.	Portland, Oreg.	75	
125.	Sanquoit, N. Y.	75	
126.	Spring Valley, N. Y.	75	
127.	West Pullman, Ill.	75	
128.	Benwood, W. Va.	70	
129.	Camden, N. J.	70	
130.	Lorain, O.	65	
131.	Plainsboro, N. J.	65	
132.	Speonk, N. Y.	65	
133.	Nesquehoning, Pa.	60	
134.	Palmer, Mass.	60	
135.	So. Deerfield, Mass.	55	
136.	Turners Falls, Mass.	55	
137.	Dawson, Pa.	50	
138.	Harvel, Ill.	50	
139.	Keopert, Pa.	50	
140.	Lakewood, O.	50	
141.	Majestic, Ky.	50	
142.	New Castle, Pa.	50	
143.	Phoenixville, Pa.	50	
144.	Plainsfield, N. J.	50	
145.	Port Jervis, N. Y.	50	
146.	Simpson, Pa.	50	
147.	Smoke Run, Pa.	50	
148.	Taylorville, Ill.	50	
149.	Winding Gulg, W. Va.	50	
150.	Adams, Mass.	45	
151.	Hammond, Ind.	45	
152.	Middletown, N. Y.	40	
153.	Middle Village, N. Y.	40	
154.	Bairdford, Pa.	35	
155.	Decatur, Ill.	35	
156.	Ludlow, Mass.	35	
157.	Whitinsville, Mass.	35	
158.	Ansonia, Conn.	30	
159.	Mahanoy City, Pa.	30	
160.	Slickville, Pa.	30	
161.	St. Francols, Mo.	30	
162.	Wellsburg, W. Va.	30	
163.	Brettleville, Pa.	25	
164.	Elmira, N. Y.	25	
165.	Fall River, Mass.	25	
166.	Johnstown, Pa.	25	
167.	Leisenring, Pa.	25	
168.	Loomis, N. Y.	25	
169.	Lopez, Pa.	25	
170.	Mahanoy Plane, Pa.	25	
171.	Oxford, N. J.	25	
172.	Palmerton, Pa.	25	
173.	Putnam, Conn.	25	
174.	River Falls, Wis.	25	
175.	Rutland, Vt.	25	
176.	Unity Sta., Pa.	25	
177.	Warren, R. I.	25	
178.	Webster, Mass.	25	
179.	Westbury, N. Y.	25	
180.	West Rutland, Vt.	25	
181.	Worcester, Mass.	25	
182.	Bath, Pa.	20	
183.	Bayside, N. Y.	20	
184.	Carlisle, W. Va.	20	
185.	Great Neck, N. Y.	20	
186.	Taylor, Pa.	20	
187.	Arthurpp, Pa.	15	
188.	Augusta, Ga.	15	
189.	Binghamton, N. Y.	15	
190.	Des Moines, Ia.	15	
191.	Monessen, Pa.	15	
192.	Auburn, Wash.	10	
193.	Battle Creek, Mich.	10	
194.	Blue Stores, N. Y.	10	
195.	Brockton, Mass.	10	
196.	Carson, Minn.	10	
197.	Coal Ridge, O.	10	
198.	Crabtree, Pa.	10	
199.	Crompton, R. I.	10	
200.	Durhamville, N. J.	10	
201.	East Douglas, Mass.	10	
202.	Garfield, N. J.	10	
203.	Glen Carbon, Pa.	10	
204.	Harrison, N. J.	10	
205.	Ironwood, Mich.	10	
206.	Leechburg, Pa.	10	
207.	Long Island, N. Y.	10	
208.	Lyon Falls, N. Y.	10	
209.	Madison, Ill.	10	
210.	Malvern, Pa.	10	
211.	Mishawka, Ind.	10	
212.	Ogdensburg, N. Y.	10	
213.	Oxford Furnace, N. J.	10	
214.	Parksville, N. Y.	10	
215.	Ramsen, N. Y.	10	
216.	Rockland Lake, N. Y.	10	
217.	Sayesville, R. I.	10	
218.	Seymour, Conn.	10	
219.	WashingtonDepot, Conn.	10	
220.	Westport, Mass.	10	
221.	Westerly, R. I.	10	
222.	Wilmerding, Pa.	10	
223.	Williamstown, N. J.	10	
224.	Williams Wille, N. Y.	10	
225.	Cambria, Pa.	5	
226.	Chalfont, Pa.	5	
227.	Gerlach, Pa.	5	
228.	Hadley, Mass.	5	
229.	Nemacolin, Pa.	5	
230.	Watervliet, N. Y.	5	

Не ждіть на нікого!
Не здавайтесь на нічо поміч!
Організуйте позичку у Вашій місцевости самі сейчас!

Гроші висилайте на адресу:
DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA, (Dept. 2)
1901 Columbia Rd., N. W., Washington, D. C.

МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК
УКРАЇНСЬКИЙ СПІВАК-АРТИСТ

уділяє лекції співу почавши від 1-го цвітня с. р. Інформуватись в тім згляді можна кождого дня крім неділі від 7 до 8. годин вечером.
951 WASHINGTON AVE., Ap't 24
BRONX, NEW YORK CITY.
(межи 163. & 164 St., близько 3rd Ave., з долини міста 3rd Ave. "L" до 161 St. Station або Subway Express Eas» 180 do 149 St. і змінити на "L" до 151 St. Station).

Правильне розвивание музикального слуху є одною з моїх спеціальностий. 67,69,71

Зголошуватись належить особисто, позаяк листи полишаються без відповіди.

ДРАМА! На бажання українського Громадянства ДРАМА!
„ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ КРУЖОК"
Т-ВА „УКРАЇНСЬКА БЕСІДА" В НЮ ЙОРКУ ВІДОГРАЄ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26. МАРТА 1922 РОКУ
В КОНЦЕРТОВІЙ ГАЛІ УКР. НАР. ДОМУ
217-219 East 6th Street, New York, N. Y.
драму в 5. діях, Григорія Цеглинського

КАРА СОВІСТИ

Режісер **С. Фесолович.** Оркестра під управою **М. Корикори.**
ВСТУП: 75 цнт. і $1.00. ПОЧАТОК О ГОД. 7. ВЕЧЕРОМ.

УКРАЇНЦІ! Другий раз в Ню Йорку ставиться отся драма. Автор перенісе вірно мужицьке життє на сцену. — Сили драматичні є першої клясн. Прийдіть завчасу, бо місця будуть занят. 68-69

Виділ Т-ва „Українська Бесіда".

З ТАБОРУ ІНТЕРНОВАНИХ В ЧЕХІЇ.

Мост, 23. лютого 1922.

Браття Скитальці за морем!

Довідавшись про Вас і отримавши на мій лист від Вас відповідь, хочу Вам дещо більше описати а зглядно подати коротенький перебіг з нашої визвольної боротьби, почавши від року 1918 (по розпаді Австрії).

Уся та історія відома вже Вам з часописий, але притім хочу Вам дещо описати з нашого тутешнього життя і як то ми, борці за Україну, опинились на чужині та чужій ласці. Із цим власне хочу Вас більше познакомити, бо бачу із Ваших слів до мене, що нічо нас не ділить і що Ваші думки і стремління лучаться з нашими в оден національний фронт. Оден удар, оден біль і одну кривду відчуваємо ми всі разом. Оден тягар лежить на наших серцях, хотяй Ви за морем, у вільнім краю, може не переносите і не відчуваєте того всего що ми тут. Але як і Ви так і ми нині находимось на еміграції. Вас доля загнала аж за море, а ми зістали вигнані зі своєї рідно іземлі нашим вікovічним ворогом, Поляком.

Не буду Вам тут описувати своїх пригод і вражінь з війни Австрійської, бо на те все много треба паперу. Скажу Вам тільки, що сам не знаю, яким чином таку біду пережив і еще жию до нині.

Коли Австрія розпалася я саме вернув з італійського фронту до Галичини. Тут застав вже всі уряди в наших руках. Була то радість не аби яка для нас. Здавалось мов чоловік на світ народився. Разом зі другими товаришами я зараз відійшов знову на боєвий фронт під Львів проти Поляків, котрі.силувалися забрати нашу землю в свої лапи. Чоловік їхав на фронт з радостю, бо тут вже не за Австрію. Хоть би вмерти але за свою неньку Україну!

Прийшлося нам вести боротьбу сто раз гіршу, як колись, бо тут вже вивязалася партизанська боротьба. Прийшлося воювати не набоями, а **тільки байнетом, бо стріляти не було чим.** За кілька неділь прийшлося бігом з голим ходити. Але помимо того всего чоловік був вдоволений і веселий. Богато із нас погибло в боях, бо Поляки мали підпору і більші запаси оружія, але помимо того всего ми довгий час були побідниками над ворогом, бо ми чулися в правді. що ми сини хліборобів боронимо рідної землі України. Було тут много геройства і відваги з нашої сторони як про це можете вичитати і в часописях, бо це незабута крівава історія. Тепер дивним Вам буде, чому ми так добре стояли і чулися в силі, а опустили свою землю?! Сумно мені то дуже, але на жаль мушу підчеркнути сей факт: **нас ніхто не вигнав тільки ми самі себе вигнали!** Наша несвідомість причиною утрачення своєї земли! Почавши від інтелігенції, а скінчивши на остатньому, всі ми тому винні. **Бо коли настала Україна, то одні пішли боронити Україну, а решта вдома сиділи. Ми цілих 7. місяців стояли на фронті і рідкі стали наші ряди, а підмога не приходила!** Неоден сказав, що він має вже досить австрійської війни і його тепер ніхто не має права змусити іти. От у такім прийшла весна 1919 року і в місяцю маю Поляки, дістявши армію з Франції, напали на нас безсильних. На фронті вже стратився дух, бо неоден говорив: „я сам за сто не буду бився". Отож зачали Поляки на нас наступати через два дні. Без перестанку лізли і лізли, а на третий день ми з жалем і зі смутком мусіли відступати, бо вже мала нас горстка була. Тільки оден вихід малисьмо, до чеської границі. Цізий тиждень, відбиваючись і відступаючи Карпатами дійшли ми на границю. Тут з нас не оден гірко заплакав, в останне поглянувши на свою рідну землю, оставлену ворогови. Сей день не забутий буде в нашій памяти! Так перейшли ми до Чехів, котрі нас інтернували і так з нами поступають, що ми нині гілі і болі і ходимо як жебраки. Ми, сини золотої України, а ми нині свого притулковиска не можемо. Ми нині чужими рабами! Лучше щоб нас був всіх грім вибив! Ми нарід нерозумний а притім аж за дуже сумлінний. Ми чужого не хотіли а зато нині свого не маєм. Ми нині четвертий вже рік тут бідуємо. Але як прийде нагода еще раз, то вже добру научку маємо. У нас вже серця не має і тільки пімста одна нас тут тримає. Ми не маємо до втрачення вже нічого тільки одно життя. Але страх не хочеться умирати отгут на жебрацькім хлібу, у чужій земли. Так багнеться ще раз піти у бій із катюгами нашого народу. Хай пімремо у бою, а не від холоду у студених бараках та від всякої нужди.

Браття Скитальці в Америці! Декілька тисяч недобитків славної галицької армії просять Вас на милий Біг: **Єднайтеся у оден національний фронт.** Зорганізовані кричіть на втесь світ, щоби усі почули страшну кривду українського народа.

А коли сьіт не схоче почути Вашого голосу, то готуйте боєву силу. Ми тут тільки ждемо на це, щоби хтось зачав! Ми віддамо своїх рядовий час до остаточного своє життя, як будемо знати, що нашою смертию окупимо волю для рідної нашої України!

Стрілець **Гриць Прокопів.**

JERSEY CITY, N. J.
Український Народний Дім в Джерзи Сіти, Н. Дж. (на горі міста)
— уладжує —
В СУБОТУ, ДНЯ 25. МАРТА 1922 Р.
о годині 8-мій вечер
КОНЦЕРТ
в память 61-літних роковин смерти Тараса Шевченка
в гали Odd Fellows, Bergen Square, Jersey City, N. J.
ВСТУП 50 ЦЕНТІВ.

NEWARK, N. J.
Дня 26. марта с. р. будуть виставлені в Укр. гр.-кат. церкві св. Івана Хрестителя на Court St. **СВІТЛЯНІ ОБРАЗИ (мувінг пікчерс)** страстей і смерти Н. Г. Ісуса Христа. Вступне 50 цнт. від дітий 10 цнт. Початок о годині 7. вечером.
67-69 Церковний Комітет.

CUNARD-ANCHOR
Найспішнійші модерні кораблі в світі. Найвигідніша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусідніх місті находиться наш місцевий агент.
До Польщі, Литви, Росії, України і всіх балтійських країв через Гамбург.

CARONIA ..... **April 8, May 13**
PANNONIA кабіни лише **Apr. 18**
Кабіна $130; III. кляса $103.50.
Такса $5.00.

Через Шербур, Саутгемптон, Ліверпул і Глесгов:
CASSANDRA(з Портленд)**Mar.30**
ALBANIA (кабіни лише) **April 1**
CAMERONIA ..... **April 6**
ALGERIA ..... **April 8**
Через Англію або Гамбург до Данцігу $106.50; Лібави $110.00. Такса $5.00.

УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ ГРОМАДА В НЮ ЙОРКУ.

Отсим подається до відома всім представителям товариств і братств і членам Української Народної Громади в Нью Йорку, що заповеджені щирші збори Української Народної Громади відбудуться в неділю, дня 26-го марта с. р. в концертовій галі Українського Народного Дому о годині 2.30 пополудни. Проситься всіх до участи і то на час. Рівнож проситься всіх тих українських громадян, котрі хотіли вписатися в члени Української Народної Громади та кодрий лежить на серці українська народня інституція — Український Народний Дім в Нью Йорку, явитись на збори. 68-69

ЗА УКРАЇНСЬКУ НАРОДНУ ГРОМАДУ В НЮ ЙОРКУ:
Михайло Соловський, предс.,
Петро Левків, секретар.

ЯК СКЛАДАЮТЬ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ?

Січовики з Филадельфії, Па., відділ 7, ім. Д-ра Евгена Петрушевича, переслали на Позичку 135 долярів.

Зложили:
1) **Семен Староста** **$50.00**
2) **Яцко Копичак** **50.00**
3) **І. Винданко** **25.00**
4) **Сахар Прокіп** **5.00**
5) **Іван Бойко** **5.00**

та заявили, що тепер посилають гроші, а як буде треба, то й самі пійдуть до боротьби за землю і волю для українського народу.

ЩЕ СЬОГОДНЯ ВИПОВНІТЬ СЮ КАРТКУ І ВИШЛІТЬ ІЇ ВРАЗ ІЗ ГРІШМИ (МОНІ-ОРДЕРОМ АБО ЧЕКОМ) НА АДРЕСУ:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA, Dept. 2,
1901 Columbia Road, N. W. Washington, D. C.

П. Т. З отсею карткою посилаю на Ваші руки суму $....00, словами ..... долярів

як позичку Галицькій Державі. Гроші ці мають бути вжиті Галицьким Урядом, якого головою є Др. Евген Петрушевич, на борбу за визволення Галичини зпід польського панования. Бонд (запис довжний) прошу прислати мені на такий адрес:

_____

_____

ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ!

ПРИЄДНУЙТЕ ДО СВОЄЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НОВИХ ЧЛЕНІВ!

ОРГАНІЗУЙТЕ НОВІ ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗА!

МАЙТЕ ТЕ НА ГАДЦІ, ЩО ЯКБИ КОЖДИЙ З ВАС ПРОТЯГОМ РОКУ ПРИЄДНАВ ДЛЯ У. Н. СОЮЗА ОДНОГО ЧЛЕНА, ТО ЧИСЛО ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА ДО РОКУ ПОДВОЇТЬСЯ!

ПОДВОЄННЄ ЧИСЛА ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА БУДЕ ПОДВОЄННЄМ ЙОГО СИЛИ І ЗНАЧІННЯ!

ДОКАЖІТЬ ДІЛОМ, ЩО ВИ ХОЧЕТЕ РОЗВИТКУ І ПОСТУПУ СВОЄЇ ОРГАНІЗАЦІЇ!

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ

МОСКОВСЬКИЙ ГОРОД

НА ЗАПОРОЖУ.

Оповіданне з другої половини 17-сотих років.

(Продовженє).

(29)

Петро оглядав городище. Допевнився, що город був май же на укінченню. Дім для начальника був вже цілком готовий. Дім для офіцирів був так як би готовий. Ще лиш треба було вимостити дошками. Дві курині на дві сотні були під дахом. Дошки на стіни, вже приспособлені, лежали коло курінів. Таксамо було з хатинами для поселенців, які мали прийти пізнійше. В сих хатах могли примістится дуже вигідно як. дві сотки родин. Матеріял на господарські будинки був уже оброблений. Під більшу часть вже покладено підруби. Як би двіста людий взялося зараз до роботи, то до місяця стояв би город, в котрім можна би дуже вигідно помістити не лиш двіста родин, але і сотню війська. Вже ні на сю зиму мож би всіх спровадити. Щоби перезимувати худобу, подбали самі Москалі, очивидно, руками хлопів. Сіна зробили і зібрали в обороги більше, ніж треба було для якої тисячки худоби. Майор хотів показати, що він уміє. Йому приказали були квапити, щоби сербських поселенців мож було вислати вже рано весною. Він, надіючися, що за се дістане якусь особливу нагороду, завзявся зробити все те до осени. Таким способом Филемонов построїв город для Запорожців і для українських поселенців.

Коли Петро повертав з обзорин, заступив йому дорогу один з вартових, поміщених коло майора.

— Пане сотнику! — промовив. — Москаль, як лише розлющив очи і побачив на столі власну руку, зажадав, щоби ми її взяли геть з перед його очий. При тім охрестив мене „сукінсином". Я спитав його, чи не свербить його рука і чи не кортить його дати мені в морду. Він замовк. По хвилинах заговорив.

— „Скажи твому панови", сказав, „що я вже витверезився. Покличе його до мене!"

— Я спитав, чи покликати, чи може, просити?

— „В сім городі, я начальство!" відповів. „Я тут не прошу, а кличу!

— Скажи, що начальством тепер я і мене треба просити.

— Пан сотник казали, — переповів козак, коли вернув до майора — що тепер вони тут начальством, та щоби зволили прийти, треба їх просити.

— Мудрий уступає дуракови! Проси пана сотника... їх величество.

— Пан сотник прийдуть.. коли просите. Але ви любите в морду бити. Пан сотник потерпають, що ви гоотві, так з нечева й його вдарити. Тому вибачте, що вашу руку на столі троха дальше відсуну від вас.

Як би тут огнем очий мож було палити! Козак в мить спопелів би, так Москаль глянув на него.

Козак вийшов і по якимсь часі вийшов з Луценком.

— Викинь тих двох вартових, бо я маю з тобою щось поговорити.

— Все, що мені маєш сказати, або я тобі, можуть знати і рушу завтра, як лиш засвитає. Мушу вертати хоч би тому, що тут не маю лікаря. Ще дам моїм салдатам приказ, щоби приготовилися в похід.

— Ти начеб не чув того, що я сказав. Не поїдемо никуди... Ані ти, ані твої салдати. Ви всі наші вязні і всі засуджені на смерть. Глянь у вікно!

— Я бачив сю шибеницю... Гадаю, що на ній повісичуть ті, що підоймили руку на царське військо.

— Вибач, але саме сю шибеницю казав поставити наш отаман для... тебе. Він має з тобою ще якісь рахунки... дуже давні.

— Який отаман?... Які рахунки?

— Отаман війска, що вас побило... Сей козак, котрого звала з коня твоя кулька.

— То він же? Не здох?!

— І же і не здохне. Не тільки що не здохне, але й не вмре. Дойдеш же не тепер. Ти лише зрахуйся його і за те вітаю тебе з другою рукою... А що до старих рахунків, то напружи твою память і пригадай собі село в Правобічній... Березівку.

— Березівка.. Березівка? Що таке було в Березівці?... Ага... Там сиділи сами гайдамаки. Я їх вирізав і село спалив... Але не пригадую собі, щоби я там бачив твого-отамана. Я там взагалі не бачив нікого такого, що з моїм відходом лишився би в живих... Мерці чейже не отаманують і не роблять з живими ніяких порахунків.

— Так! Мерці ні, але сини і приймаки мерців. Отаман сини, а приймак попа з Березівки, котрого ти разом з його жінкою замордував. Спіймати тебе було ділию нашого життя. Тепер Бог дав тебе в наші руки...

Майор, і так блідий від кротовічи, побліднув ще більше. Його очи померкли. Тепер він вже знав, що помилування йому не буде.

— Приготовися на смерть, промовив Петро, збираючися до відходу.

— Коли і як вмреш, порішить отаман.

Петро вийшов, а увійшов Аюкай. Приступив до ліжка і вдивлявся в лице майора. Майор вдивлявся в Калмика, щось міркував.

(Дальше буде).

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ
Перший Український Хіропрактор
ДР. АНДРЕЙ БОРАК
лічить рьіжні задавнені хороби так
МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН
Нв Йорк офіс: 335 E. 18th Street.
Понеділок, середа, пятниця від 10. рано до 7. веч. В неділі від 10. до 1.
Passaic, N. J. офіс: 52—2nd St.,
Вівторок, четвер, субота, від 12 до 8. вечер.

НА ВЕСНУ ДО КРАЮ

ЕКСПРЕСОВИМИ КОРАБЛЯМИ ЧЕРЕЗ
ГАМБУРГ, БРЕМЕН, РОТЕРДАМ, АНТВЕРПЕН І ГДАНСЬК
Старанна опіка і чесна обслуга. Каюти для всіх в третій клясі на 2, 4 і 6 осіб. Пашпорти і всі инші документи виробляємо без жадних клопотів для Вас. Перекомандіровання в будете вдячні нам і самі собі.
ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ до краю під гарантією. СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ ДО АМЕРИКИ І ПОЛАГОДЖУЄМО ВСІ СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ. В кождій потребі все вдавайтесь тільки до своєї української інституції, — Американсько-Українського Бюра. Наша шість-літня чесна обслуга нехай буде для Вас найліпшою запорукою. — По всі інформації пишіть або приходіть до:
AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.
520 E. 6th Street, 322 N. 6th Street,
NEW YORK, N. Y. PHILADELPHIA, PA.
ЗА УПРАВУ БЮРА: — АНТІН ПАШУК, вред.

United American Lines Inc. JOINT SERVICE WITH Hamburg American Line

НЮ ЙОРК ГАМБУРГ ВПРОСТ!

Найкоротша дорога до всіх частий Середної Европи.

КОРАБЛІ ВІДХОДЯТЬ КОЖДОГО ЧЕТВЕРГА

з дну 86, North River, Foot of 45th St. в полудне.

Кабіни з 2, 3 і 6 ліжками на кождім кораблю. Великі їдальнині кімнати, салі і всі спацерові поклади для ужитку пасажирів 3-ої класи.

Кораблі "Hansa", "Bayern", "Wuerttemberg" і "Mount Clay" мають також кілька спеціальних кабіні.

Два нові 20,000 тон три-шрубові кораблі,

"RESOLUTE" and "RELIANCE"

надрядні 1, 2 і 3 каюти пасажирів, будуть готові для услуги почавши мая 2, 1922 годині відтак кождого по собі наступаючого четверга.

По замовлення здавайтесь до

UNITED AMERICAN LINES INC. 39 BROADWAY NEW YORK

або котрого небудь управленого агента.

ГОДИННИКИ ДАРОМ

ГЛЮВНА МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ

СВ. МИХАЙЛА

РОЗДАЄ ДАРОМ ГОДИННИКИ

КОЖДОМУ ПОКУПНЕВИ, КОТРИЙ КУПИТЬ ВІДРАЗУ ЗА 15 ДОЛЯРІВ РІЖНИХ ЛІКІВ І ПРИШЛЕ НАМ 25 ПРАВДИВИХ АДРЕС СВОЇХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИШІВ, ПРОЖИВАЮЧИХ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ.

ДР. М. КЛАР.
Завідатель 'лябораторії,

ДЕЯКІ ЛІКИ НАШОЇ ЛЯБОРАТОРІЇ:

Магічний КРЕМ І МИЛО для краси лиця від угрів, прищів і веснянок $1.25
ВОЛОСОРОС для росту й укріплення волосся $2.00
ЗНИЩИТЕЛЬ волосся з лиця і тіла у мущин і жінок $1.00
ЗАКРАСКА сивого волося, на всі барви, щоби бути молодим, одна фляшка $3.00
МАСТЬ від КОРОСТИ, прищів і лишаїв тіла, банька $2.00
РЕВМАТИН, натирание від ревматизмів, болю в кості тіла, простуди рук і ніг, фляшка $2.00
ПІГУДИЙ від ревматизму, простуди і болю голови, банька $3.00
ЖОЛУДКОВИЙ БАЛЬСАМ від катару жолудка, болів під грудьми і черева, фляшка $2.00
ЖИТТЄВИЙ БАЛЬСАМ СВ. МИХАЙЛА для очищення заражено і зіпсутої крови від венеричних недуг, фляшка $3.00

Коли Ви не можете зробити замовлення на 15 доларів з вище наведених ліків, то ЗАЖАДАЙТЕ нашого повного КАТАЛЬОГА хронічних, венеричних і інших недуг.

Гроші, адреси і замовлення адресувати:

ST. MICHAEL MEDICINE CO., CARLSTADT, N. J. DEP. SW.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!

ДОЛЯРИ ДО КРАЮ

пересилаємо так, що в краю виплачують пересланну суму ДОЛЯРАМИ.

ШИФКАРТИ до краю і з краю на всі лінії, по компанійних цінах.

СТАРОКРАЄВІ ДОКУМЕНТА І СПРАВИ.

По блисші інформації пишіть або приходіть до:

Standard International Agency

(на місце AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE)
30 EAST SEVENTH STREET, NEW YORK, N. Y.
Володимир Кигінівський, управитель.

НОВІСТЬ! ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИРІБ! КОНЦЕРТОВІ ГАРМОНІЇ

Ми що тільки дістали транспорт з ЕВРОПИ найліпших „КОНЦЕРОВИХ ГАРМОНІЙ" виробу европейського. КОНЦЕРТОВІ ГАРМОНІЇ „TIVOLI" системи уважаються одні з найліпших і виглядають таксамо як показує ілюстрація, великі, гарні, з 19 ключами і 8 ключами басовими в два ряди, з перлової матиці.

Є 10½инч. через 11 ічів. Мають сильний і мельодийний голос.

Для того хто знає грати на „КОНЦЕРТОВІЙ ГАРМОНІЇ" буде се правдива дорогоцінність, а для того хто не знає грати на „КОНЦЕРТОВІЙ ГАРМОНІЇ" буде вподиноким інструментом навчитися грати зі слуху, і тому вона повинна бути в кождій хаті.

Вместо вкладати гроші в дорогі музичні інструменти, шадіть і купіть „КОНЦЕРТОВУ ГАРМОНІЮ", роблену в Европі. Будете мали з неї повну сатисфакцію та буде пригадуватися Вам старий край, звідки вона прийшла. Другі продають „КОНЦЕРТОВУ ГАРМОНІЮ" по $20.00 і більше, а позаяк ми хочемо щоб всі про ню знали, ми продаємо її по $9.95, лише по цій коштy. Ціна ся буде лише до часу як довго вистане теперішнього транспорту. Не легковажіть сего а подумайте, позаяк для Вас є се найліпша нагода, бо в короткім часі на всі імпортовані річи буде високе мито а тоді прийдеся Вам платити далеко більше, тому пишіть по сі „КОНЦЕРТОВІ ГАРМОНІЇ" ще вині, а з-замовленнем присилайте лишень $1.00 а решту заплатите почтареви коли принесе Вам „КОНЦЕРТОВУ ГАРМОНІЮ" до хати. 69,75

Пишіть до:

INTERNATIONAL EXPORT HOUSE, Dept. 430B,
P. O. BOX 781, CHICAGO, ILL.

ПОСИЛАЄСЯ ГРОШІ

ПО НАЙНИЖШІМ ДЕННИМ КУРСІ.

ШИФКАРТИ на всі лінії сприодаються по компанійних цінах як і самі компанії.

ПЛАТИМО ПРОЦЕНТ від Долярa на депозитах.

ВСІ НОТАРІЯЛЬНІ СПРАВИ полагоджуеся сумлінно.

ІМПЕРИ ДЕКЛЯРАЦІЙНІ виготовляемо скоро.

MOKRAY BRODERS Банкері під Державною Контролею.

MOKRAY BROTHERS BANKERS
150 SECOND ST. Bankers PASSAIC, N. J.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЕ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА—СЕ СИЛА — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ШПИЦ КНИЖОК.

"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

ГАЛИЦЬКІ ОБРАЗКИ.

(Цей лист писаний нам д. 1. Бернас із Вінкбер, Па. Помішуємо тільки те, що цікавіше).

Станкова, пов. Калуш.

...Тому, що у нас не хотіли люди іти до спису, то до села прийшло військо, котер било і рабувало усіх і усьо, що ім у руки попало...

У Верхні застрілили комісара, того, що списував людий. Хтось стрілив через вікно і уйшов на місце. Розбивалися шандарі і військо по селу і по цілій околиці, або знайти, хто убив, але не найшли — і пропало!

...То вже штука витримати усьому, що та лящка дичі вирабляє по наших селах. От у нашім селі порабували повно усякого добра, а як відходили, то більшу половину муки, зерна, круп і всіякої їди викинули у болото, у „фоси". Так як бесроги, що більше порнюють і уничинять шкоди, ніж самі спожитькують...

(Із листу писаного до Марій Сидур в Нюорк, Н. Дж.).

Залипе, в падолисті 1921.

...Теперішне наше повоженне годі вам описати, бо і на воловій шкірі не помістив би ті всі жочинки і звірства, яких тепер допускаються польські шубравці. Сидять наші люди по арештах; приходять ляцькі бандити до Залипя і примушують, щоби підписувалися „на латину", але люди тенер не дурні ляхови піддатися. Людий заковують і женуть мовби худобу, а родинни, бачучи ці знущання з жалю умлівають. Тепер дуже мстяться. Вже 5 неділь імо без соди і нема жадного світла в хаті, бо не допускають для Українців соли ані шафти, а податки беруть так строго, що і кавалок поля, якби продав, тобн невистало. З ліса дров мусимо навозити Полякам задармо, а нам не хотять продати за ті їх паршиві „шмарки" тільки хотять 50 клг. збіжа. Дорожня така, що не можна докупитися Чоботи напр. коштують 30.000 марок! А наше все беруть задармо. А що купиш, то тут і розлізається. Хто приїхав тут з Америки то не може накатитися. Пазьки Зеляників як бачите, те знущанне, то аж її дрощі беруть. Їхала би зараз до Америки, але її не пустять.

...Татуньо сидять в арешті уже четвертий день. А це не тільки вони, але майже всі мущини і женщини. Доки будуть сиділи, то ніхто не знає. За кождy добу треба еще платити 1000 марок. А що бійки перенесуть на своїм тілі, то годі вам описати. Про рабунки опішу пізнійше. Ба Пукова трох господарів убили на смерть, на тое, що не хотіли підписатися. Цей лист зашліть до редакції „Свободи", щоби помістила до відома українському загалови. Чейже заморські Українці повинні жнуть там за висвободять з тої проклятої неволі! Ми тут безсильні. Ми ждемо на Вашу помічі тіза океану! Вашим обовязком є стати до помочи своїм рідним людям і рідній неньці України! Пазя.

A. Hulay
166-172nd Avenue
BROOKLYN, N.Y.
Український первородний кравець
Phone 1797 South.

NORTH GERMAN LLOYD

Дво-шрубові кораблі
ДО СХІД. ГАЛИЧИНИ
в кабінах або 3. класою
NEW YORK — BREMEN
S. S. York..... 29. марта
S. S. Seydlitz..... 12. цвітня
S. S. Hannover..... 26. цвітня
і що другу середу.
Знамення обслуги. В 3-тій класі звичайно замаюються нокої з 2, 4 і 6 ліжками. По ближші інформації голостіться до котрого небудь довіреного агента або до
NORTH GERMAN LLOYD
18 PEARL ST., NEW YORK

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

В випадку переохолодження, на перші болі рематизму або нежиту — уживте сей сполучений домашній лік.

Впевніться щоб кождa бутелька Pain Expeller зая мулуєте мала знак Anchor.

35 і 70 центів в аптиках або
DR. RICHTER & CO.,
104-114 S. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

31

WASHINGTON

в осібном Патентового Уряду Зоуч. Держав і видав НАЙБІЛЬШ українська патентова канцелярія в місті ВИШЕ в Вашингтоні. Кількох Патентового Уряду, щоби заохотувати Ваші патентові справи особисто як НАЙСКОРШЕ, НАЙУТІШЕНІШЕ НАЙТАНЬШЕ І НАЙЛІПШЕ.

Зов А. М. WILSON є звісне через 31 літ.

Пишіть днесь на нашу БЕЗПЛАТНУ українську книжку о винаходах і патентах:

A. M. WILSON, Inc.,
Successors to the late
A. M. Wilson
PATENTS
310 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Чвертьрічний мітинг братства св. Василія Вел., від. 339 У. Н. С., в неділю, 26. с. м. о 2-ій годині спольдня в салі Американської Громади при 610 Саит Америкнен ул.

СКРЕНТОН, ПА. Мітинг бр. св. Михайла, від. 159 У. Н. С. буде в неділю, 26. с. м., в церковній салі при 7-ій ул. Проситься всіх членів явитись на мітингу, бо будеться вибирати нового председателя і контрольну комісію. Члени, які не являться, будуть суспендовані.

ШИКАГО, ІЛЛ. Мітинг братства св. Николая, від. 106 У. Н. С., в неділю, 26. с. м. о 1. годині спольдня в парохіяльній салі при Оклі і Райс ул.

ЧИТСБУРГ, ПА. Братство св. Івана Хрестителя, від. 96 У. Н. С., повідомляє своїх членів, що мітинг відбудеться в неділю, дня 26. с. м. в церковній салі, о годині 2-ій спольдня при Карсон ул. Кождий член повинен явитись, бо є важні справи до полагодження.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Чвертьрічний мітинг братства Пр. Богородиці, від. 9 У. Н. С., в неділю, 26. марта о 1. годині спольдня в парохіяльній салі при 254 Н. Мілл ул.

СТ. КЛЕР, ПА. Чвертьрічний мітинг братства Пр. Богородиці, від. 9 У. Н. С., в неділю, 26. марта о 1. годині спольдня в парохіяльній салі при 254 Н. Мілл ул. Кождий член повинен явитись, бо є важні справи до полагодження.

НЕСКЕГОНІНГ, ПА. Надзвичайний мітинг братства св. Михаіла, від. 221 У. Н. С., в неділю, 26. с. м. о 1-ій годині спольдня в салі Ф. Ферка при 310 Катавіса ул.

СТ. КЛЕР, ПА. Чвертьрічний мітинг братства Пр. Богородиці, від. 9 У. Н. С., в неділю, 26. марта о 1. годині спольдня в парохіяльній салі при Оклі і Райс ул.

NEW YORK, N. Y.

Сим повідомляється членів Укр. Роб. Тов-а Помощни, що квартальні збори відбудуться в неділю, 26-го марта с. р., о годині 3.30 спольдня, в помещенню Товариства, 423 1ст 9-та удиця. На сих зборах буде приниматися нових членів до Тов-а без вступного. З сеї нагоди повинні кождий член постарається приєднати одного нового члена. Довжні члени повинні вирівнати свої залегласти до Тов-а, бо в противнім случаю не буде право членства. Кромі справоздання уряду за перший квартал є много других важних справ до полагодження. Програма квартальних зборів буде прикрашена музикальними силами, деклямаціями і промовами. На сих зборах не повинно бракувати ні одного члена. Гаряза!

ЗА УРЯД ТОВ-А ПОМОРЯНИ:
Антін Шеремета, предс.,
В. Кучкуда, заст. секр. рек.

FRENCH LINE
Compagnie Générale Transatlantique
(French Royal Mail)
Посліпна дінія
НЮ ЙОРК — МЕМЕЛЬ
S.S. PARIS *Apr.5, Apr.26, May24
S.S. FRANCE Apr.12, May10, May31
*Получення з S. S. Pologne виїздкючий з Havre 14. цвітня.
ЦІНА 3-тої КЛЯСИ.....$110.00
Знамениті 3-тої класи вигоди. Кабіни з умивальними і водопроводами для 2, 4 або 6 людий. Особний їдальнинний покій, покій до курення, бари і госпрня для услуг для 3-тої класи пасажирів. Вино і пиво даром.
По дальші інформації голостились до місцевих агентів Французької Лінії.

ІШПАНСЬКА ІНФЛЮЕНЗА

може навернутися сей вимн. — Найлішний спосіб застановити сю страшну слабість.

Батько і мати мусять гаядти, щоб в родині кождe мало сильну кров. Вони мусять уважати, щоб кишки функціонали регулярно, щоб жолудок був здоровий і нирки сильні. Ніколи недовстять захолодження до грудий або легких.

Уживайте Болгарський Кровний Чай горячий рецепт спанєм; помагає зничити переохолодження скоро і хоронить перед інфлюенцою та запаленєм. Є добрий на затвердженє, нестравність, утробу, гирки, жолудок і кровні слабости.

Цілть до свого аптикара сейчас і дістаньте пачку днесь — бо завтра можете конче її потребувати, або я вишлю Вам моє нелику фамільну пачку за $1.25, або 3 за $3.15, або 6 за $5.50.

Адрес: H. H. Von Schlick, President, 29 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

В АМЕРИЦІ

Ремесло, фах і мову можна учитися повтою. 45 минут денного вкоханєя дасть Вам спромогу вкучитися англійської бесіди протягом 3 місяців. Не жалуйте її Ви не розвитете нікого в Америці, а знаючи її, Ви будете чутися в дома. Ми гарантуємо, що по 3 лекціях від дня вписанєя в нашу школу, Ви будете говорити, читати і писати по англійськи. Пробну задачу і подробині ціскавлено за 10 центів, грішми або марками. Можна і канадійськими. Адресуйте:

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL, Dept. 48,
525 W. 47th St., New York City

ЖАРТИ.

Лиш шукай, а найдеться...

„Ти тямиш той гарний годинник, що я згубив пять літ тому?"

— „Так, як тямлю."

„Ти тямиш, як я шукав його усюди і найти не міг."

— „Тямлю."

„Ну, й вчора я ябираю свою камізельку, котрої не носив довгі роки, і що ти думаєш, я найшов в одній кишені?"

— „Годинник. Се мене дуже ті..."

„Ні. Я найшов діру, через котру годинник мусів випасти."

З часом.

Старий майор Бомба ішов вулицею зі своїм приятелем, коли попри них перейшла гарна дівчина. Майор зараз зверпувся до свого товариша і каже з усмішкою:

„Ти бачив, як та гарна женщина усміхнулася до мене?"

— Се нічо, се нічо. Не журися," — відповідає байдуже приятель. „Як я занізвався з тобою, я тебе не міг здержатися від сміху, але з часом привик до твого лиця".

Циган монахом.

(З уст народа).

Прийшлося раз циганові так скрутно, що нічого їсти і взять ніде. Міркував бідний собі, міркував, і надумався вступити у монастир, бо там і кормлять добре, і роботи нема ніякої. Прилало йому вступити туди саме на запусти, і йому здалось дуже гарно там жить: і сьогодні блинці і завтра блинці, і після-завтра теж, і так чотирі дні.

Прийшов піст, тягнуть уже цигана трава рубать. Рубає він день з-раиу до вечера, рубає і другий і третій, а їсти монахи не дають ані крішечки, і самі нічого не їдять.

На третий день, в обідну пору, сів циган на дривитень і иже солому. А тут мимо його проходе игумен і питає:

„Що ти тут робиш, рад бо-жий?"

— „Та солому жую, щоб не забуть, як добрі люди їдять!"

„Потерпи, рад божий, завтра вже будемо їсти".

Після того настановили цигана в обход по монастирю ищо. То він приходе вечером до ігумена і каже:

— „Уже в нас у монастирі одно браччик з голоду окалубився!"

А той йому: „Ни кажи так, кажи: „Водию божою один з нашої братії умре".

Циган на другий день приходе і докладує игуменові: „Волию божою один з нашої братії умре!"

— „Хто такий?" питає игумен.

„Собака чепий (на ланцюху)!"

Игумен посердився, і вигнав цигана з монастиря. Іде наш циган, коли це на-зустріч йому чоловік веде собаку на обрьочку.

„Здоров, добрий чоловіче!"

— „Здоров!"

„Куди ти собаку тягнеш?"

— „Та до лісу: хочу завісить його!"

„Ни веди його до лісу! Веди його в монастир: він там сам здохне, і тизна не переживе!"

Невередливий салдат.

(З уст українського народа).

Один салдат став на кватиру та й умовляється з хазяйкою: „Ти меня, тьотушка, не гани: я чеславек добрий!"

— „Та, знаю я, знаю! Усі ви, москолі, добрі! Аж нікуди!"

„Нет, тьотушка, не гани. Я не такой, как вот другіе прочіе, ілі как твой муж. Он как пріедет, так і начньот кричать да командувать: „Давай борщ, давай капу, давай то, да давай сьо. Давай дрянцо, рядіще, капустище!" А я, бабка, не пріедливий: мне одну курицу свіріп, другую ібжарін, да енгіх штук несколько сьнекьош, что на сковородке подлеаются, да маслічком подлівають, да в четверо ізгортаются; да енгіх штук сорок, хто... (показуе, як піджидають вареники в миски, коли мастять їх) ілі тріднять девять да побольше"...

ПАТЕНТИ

Хто може отримати патент і що може бути охоронене, як також більше пояснення і цінних інформацій знайдете в моїй новій друкованій книжочці, яку висилаю кождому даром.

В більше власнім інтересі звертайтесь в справах винаходів до мене.

MARCIN LABINER
Reg. Patent Atty. (8.),
2 PARK ROW, NEW YORK

ФАРМИ

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

58 акрова фарма, 18 акр. ліса, дім, стодола, стайня, ріка; в околиці Сугасіс, N. Y. Ціна $1,800, виплата $800. Властитель: G. T., 148 Oak St., Taylor, Pa. 68-65,67,69

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

12 акрів землі, з того 90 акрів орного поля, решта часовенко і ліс. Близько до церкви і школи, 15 минут до крамерії, 3 милі до міста. Добрий дім за 8 кімнат, барна, курники, вода в барні і дому. 11 коров, 3 кінні, 2 бики, 3 коні, 40 курий, 20 тонів сіна, 15 бушлів кукурузи, 100 бушлів гречки, 150 бушлів барабель. Ціна маиперія фармерська. Прихід з молока добрий. Фарма в добрім положенню. Ціна $6,500, виплата $2,500 а решта на легкі сплати. Голостится до властителя фарми: Louis Bodnar, R. F. D. 3, Newark Valley, N. Y. 67,69,63,66,69

ФАРМА 119 АКРІВ.

50 акрів під пугом а решта грубий ліс і пасовиско, при стентовій дорозі. Дім з 5 кімнат, дещо і шторгавз, дві клиие майже нові сані будинки, 2 молоді корови, кури, свиді, 1 акер садового жита, 20 бушлів бульби, 15 мірка. 5 тонів і решта зі добрі сіна. Чотири милі до стації. Спродається по причині незгоди спільника. Ціна $1800. Голостится до: NICK RUZYCKY, R. F. D. 2, Box 141, Broadalbin, N. Y., Union-mill. 69-71

ФАРМА В СТЕПТІ НІЮ ЙОРК

рівна і без камінна з добрими будинками, дім на два поверхи з 8 кімнат, 153 акрів землі з чого 50 акрів грубого ліса, простір $2000, а решта під управою, 2 молоді коні, 5 добрих коров, 2 безроги, кури і вся фармерська машинерія та тулка, 12 акрів жита, вода коло дому, пічка перепалює фарму, 3 милі від міста і стації. Ціна $4.700, виплата $2500. Голостится від 6 до 10. годиий вечером до: PAUL KRYSKOWSKY, 283 Avenue B, New York City. 67-71

ФАРМА 250 АКРІВ, дім з 10 кімнат, 12 коров, бик, 3 ялівки, 3 коні, 250 курий, гуси, качки, свині і цілі машинерія, 1 мила від стації, сад, озеро. Ціна $4900, готівкою $2000.

Фарма 350 акрів, дім з 22 кімнат і другі забудування, 20 дійних коров, 12 ялівок, бик, 2 коні, 200 курий, качки, гуси, свині, много сіна, барабелі і корни. Дохід за молоко і яйца $400 в місяць, 2 милі від міста. Ціна $8500, готівкою $3500 66-71

PISARKO & POKUTNY,
406 E. 5th Street, New York City

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Родимці! Купуйте фарми тільки там де є земля чорна і на котрій вело родиться що посіяте або посадите. Не купуйте в тих околицях де земля піскована і мочарнста. Тут є дуже добрий вибір на продаже і тут можна фарму купити по низшій ціні як в иншних околицях. Знаю кілька фарм до спродання. 69-70

1) Фарма 65 акрів землі, 6 коров, 2 коні, 3 телят, стало курий, всі фармерські знаряди. Ціна сеї фарми $4.200, $1.500 або $2.000 впляти а решта по 100 долярів на рік.

2) Фарма 50 акрів, 8 коров, 3 ялівки, 2 коні, кури, будинки добрі, фармерські знаряди. Ціна $4.000, $1.500 або $1.000 плати а решта по $100 на рік.

3) Фарма 96 акрів, будинки дуже добрі, земля добра, фарма в добрім положенню. Ціна сеї фарми $2.500, $500 виплати а решта на легкі сплати. — Інтересовані пишіть до:

WASYL SYNIUK,
P. O. Box 223, Boonville, N. Y.

ДР. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР. вче
Годинн урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер, а в неділі і свята від 10. рано до 2 попол Телефон Stuyvesant 4493
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St., New York, N. Y.

DR. M. SMITH
16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло Церкви св. Юрія
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Найновійшими електричні апарати

SANTAL MIDY

СКОРА ПОМІЧ на катар міхура і нер.
Повне і успішне.
Кожда капсула означена MIDY
Стережіться відробок.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.
Для ослаблених мущин.

Потребуете зіскати ман лише 50 цнт. Ослаблені мущини на також нервовий зістануть радикально і раз на все вилічені через уживте средства NOVO. Є се, можно сказати, чудове средство, яке вилічує і надає нездужій мущини. Коли Ви є недужі, коли долягає Вам нервове ослаблене, коли утратили силу, коли маете мелихолію, зимні ноги і руки, біль голови, зшир, зменшенє, слабість мирон або инші недуги каналу уринного, неприємні сни, боязнь стрічатись з людьми, як се робить другі, то зіставте здоровлення при помочи средства NOVO. Се средство в розмірю короткім часі зробить Вас сильним здоровим і щасливим, так що будете в стані уживати повні приємности життя. На доказ і для переконання Вас о сім, що NOVO средство се дійсно здібне, рішили ми вислати тому кождому, хто нам пришле 50 цнт. виставе на 15 днів, наколи прийдете нам свою адресу і ім'я, як також 50 центів в почтових марках або готівкою на оплаченє почтової рекомендації і опакованє. Просимо зберучти уваги на се, що се не є мала проба пачка, але компетентий запас, виставлений на 15 днів, який дуже добре вистарчає на лічение. Оферта є тажна лише на обрахований час. Напишіть до нас безпросторочно, подаючи часовість, в якій Ви читаєте о сподученню з ним виписано Вам сейчас згадане средство.

NOVO COMPANY, Dept. 123,
Box 33, Brooklyn, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Пошукую свого брата МИХАЙЛА ЛИТОВИЛЬЧУКА, родом з села Чорін, пов. Ліско, Гал. Передше мав перебувати в Нюорку на Маркет улиці. Хтобн о нім знав або він сам, прошу зголоситися до: Maria Letowicka, 389 Revloc, Pa., Cambria Co. Хто пришле мені його правдиву адресу, дістане $10 нагороди. 67-69

КУПЛЮ винодкнлярский інтерес. Хтобн мав сього рода інтерес на спродаж, прошу писати на адресу: Onufrey Boyzdyr, 518 S. Scott Street, So. Bend, Ind. 67-70

НА ПРОДАЖ крогерия і бучерня. Бізнес напробований. Ціна уміркована. КРОГЕРИЯ, 248 Court St., Newark, N. J. 67-69

НА ПРОДАЖ українсько-польський реставрант. Голостится на адресу: 705 St. Marks Place, East 8th St., New York City. 68-69

НА ПРОДАЖ cigar, stationary і candy штор враз з 3 дешицими жиблами. Ціна $450.00. Голостится від чисто 226 Brunswick St., Jersey City, N. J. 68-70

МУЖИН до відвідування фармерів тільки. Щось интересного. Тяжко працюючі можуть заробити со доларів або більше тижнево. Досвід буде зависити від Вашого розумінє фармерів. Пишіть по англійськи або голостіться по пояснення до: Mr. Ettinger, Third floor, 110 West 34th Street, New York City. 68-71

СПРОДАМ ЛОНЧ-РУМ по приступній ціні. Причини продажі смерть жінки. Голостится до: Alex Chodorowsky, 223 E. 3rd St., New York City. 69-74

НА СПРОДАЖ подяний млин, бординг хавз, готель, фарми, огородові і годівлі курий в окрузі Catskill, Sosackie, Kayega, Albany на бізнесові місті і можно купити з малою готівкою. Голостится до: J. DUNAEFF, Box 84, Coxsackie, N. Y. 67-68tn th sat—

ПОКВИТОВАНІЕ.

Василь Пакула з Brockport, N. Y. прислав на руки ксьондза „Свободи" жертву на Рідну Школу у Львові $1.00, інвалідам $1.00, жовнірам в Чехословаччині $1.00, українським студентам на еміграції $1.00, на захист українських воєнних сиріт в Вережанах $1.00 — разом $5.00, що отсим квитуємо.

Адм. „Свободи".

ОГОЛОШЕННЄ.

Українська Спілка виробу грайочих колибчій-колисок і т. д., пошукує спільників, котрі знають на машинах робити, рівнож і помічників. Тож відпираймо українську підприемство. По всякі інформації прошу писати до: АНТІН ЖУБРИД, 24 Charlotte Ave., Jersey City, N. J. 64,67,69

КРИМІНАЛЬНЕ БЮРО ДЕТЕКТИВІВ.

Коли Вас хто обікрав, ошукав або пошкодував, коли маєте які фамільні клопоти, удайтеся до мене, я помоку Вам в добрій раді. Полагоджую справи в цілій Америці і Канаді. Голостіться до бюра: WILLIAM LAZOREK, українській детектив, 133 Second Ave., cor 8 улиці, офіс 14, New York, N. Y. 61-72

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНІХ НЕДУГ І АКУШЕР
одвин приняття від 9. рано до 8. вечер. в неділі до 4 попол.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ, КРОВИ, ЦІКРИВ, НЕРВІВ, ЖОЛУДКА І НИРОК.
Порада дарон.
DR. ZINS
110 E. 16 ST., NEW YORK
Межи 4th Ave. a Irving Place.
Годинн від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9, рано до 4. попол.

ДР. АБОВИЧ
Говорить по українськи.
ЛІЧИТЬ ВСІ ХОРОБИ МУЩИН І ЖЕНЩИН.
Урядові годинн від 9. рано до 8. веч., в неділі до 1. попол.
329 E. 10th St., близько Ave. B, New York City.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Перебуває всякі операції. Дає повновласну пораду.
DR. B. HOHENBERG
304—2nd AVENUE,
межи 17-ого і 18-ого улицею
NEW YORK, N. Y.
Годинн офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant

НАЙНОВІЙШІ
КИТАЙОВІ
ПЕНДЗЛІ ОБОСТОРОННІ
ВИШНЕВО-ЛАКОВІ
ЛЯПОМ
SICHTY BAZAR
24 E. 23rd St.
NEW YORK, N.Y.

ДО КРАЮ
можемо відіслати вроздоріж хто схоче працювати на роботи нівма голод денно при легкій роботи. Пишіть до нас відразу позаяк по прибутю до нас зверпіться до:
GREENWICH LABOR AGENCY,
129 Greenwich Street,
New York, N. Y.